

Voor: Minister Grapperhaus
Vragensteller(s): Buitenweg (GL)
Onderwerp: KERKEN/RECHT OP VERENIGING

Waarom stelt de wetgever wel eisen voor aantal bezoekers verenigingen en niet voor kerken?

(Ook mede n.a.v. haar interruptie bij betoog v.d. Staij)

ANTWOORD: (*Afgestemd met BZK*)

- Alle grondrechten zijn even belangrijk, dat heb ik gisteren gezegd. Dat neemt niet weg dat de Grondwet verschillende regimes kent.
- Dhr. van der Staij heeft dat al goed uitgelegd: Voor bijeenkomsten van verenigingen kun je in lagere wetgeving bezoekersaantallen regelen. Dat vloeit voort uit art. 9 lid 2 Grondwet ("regels stellen").
- Dat kan echter niet voor vergaderingen van verenigingen. Daarvoor kun je alleen in de wet zelf bezoekersaantallen regelen. Zie art. 8 lid 1 Grondwet ("bij de wet") Hetzelfde geldt voor kerken. Zie art. 6 lid 1 Grondwet ("bij de wet").
- Het is juridisch subtiel, maar zo is dat wel grondwettelijk geregeld.
- Willen we dan in de wet zelf bezoekersaantallen voor kerkdiensten opnemen, zo vraagt mevrouw Buitenweg?
- Mijn antwoord daarop is: nee. Dat zou echt veel te ver gaan. We doen dat ook niet voor vergaderingen van verenigingen, betogingen, vergaderingen van gemeenteraden, enz.

- Voor "gewone" bijeenkomsten van verenigingen (dus niet "vergaderingen" is het logisch dat we in een ministeriële regeling wel bezoekersaantallen kunnen regelen.
- Voorbeeld:
 Als een breiclub een ledenvergadering houdt, gelden er geen bezoekersaantallen. (recht op vergadering is hier van toepassing)
 Als de breiclub in een zaaltje gaat breien, dan kunnen er wel bezoekersaantallen gelden. (recht op vereniging is hier van toepassing)

+++++

Grondwet

Artikel 6 - Vrijheid van godsdienst en levensovertuiging

1. Ieder heeft het recht zijn godsdienst of levensovertuiging, individueel of in gemeenschap met anderen, vrij te belijden, behoudens ieders verantwoordelijkheid **volgens de wet**.
2. De wet kan ter zake van de uitoefening van dit recht buiten gebouwen en besloten plaatsen regels stellen ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

Artikel 8 - Recht tot vereniging

Het recht tot vereniging wordt erkend. **Bij de wet** kan dit recht worden beperkt in het belang van de openbare orde.

Artikel 9 - Recht tot vergadering en betoging

1. Het recht tot vergadering en betoging wordt erkend, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.
2. De wet **kan regels stellen** ter bescherming van de gezondheid, in het belang van het verkeer en ter bestrijding of voorkoming van wanordelijkheden.

"volgens de wet" en "bij de wet" = alleen in de wet zelf
 "wet kan regels stellen" = kan ook in ministeriële regeling